

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

Aanvullend onderzoek Hendrikstraat te Gameren

Aanvullend onderzoek Hendrikstraat te Gameren

Aeres Milieu Projectnummer : AM20681
Status rapport : Definitief (versie 1)
Datum : 9 november 2022

Opdrachtgever : Van Wanrooy Projectontwikkeling B.V.
Broekstraat 2
5386 KD Geffen

Opgesteld door : ing. W.J.J. van Oosterhout en ir. J.P.M. Hovens

Gecontroleerd door : ing. J.M.G. Reuver
Paraaf :

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2.	WERKWIJZE	5
2.1	Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden.....	5
2.2	Werkwijze vleermuizenonderzoek	5
2.3	Werkwijze steenuilenonderzoek.....	5
2.4	Werkwijze amfibieënonderzoek.....	6
3.	RESULTATEN.....	7
3.1	Vleermuizen.....	7
3.2	Steenuilen	7
3.3	Amfibieën	8
4.	CONCLUSIES.....	11

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In het plangebied wordt een woongebied ontwikkeld. Om bij de werkzaamheden rekening te kunnen houden met beschermde natuurwaarden heeft Aeres Milieu in samenwerking met Faunaconsult een flora- en fauna-inspectie uitgevoerd. De bevindingen van de flora- en fauna-inspectie gaven aan dat aanvullende onderzoeken naar de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, steenuil en de kamsalamander noodzakelijk waren.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de werkwijze van de inventarisaties beschreven. In hoofdstuk 3 worden de resultaten weergegeven. Hoofdstuk 4 geeft de conclusies weer.

2. WERKWIJZE

2.1 Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden

In het plangebied wordt een woongebied ontwikkeld, met een mix van woningen voor verschillende doelgroepen. De bestaande vegetatie wordt waar nodig verwijderd en de huidige bebouwing wordt gesloopt. Een overzicht van de voorgestane situatie is niet voorhanden.

2.2 Werkwijze vleermuizenonderzoek

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is onderzocht met behulp van een heterodyne vleermuisdetector (Pettersson D100). Hierbij werden de duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoek rondon bepaald aan de hand van het vleermuisprotocol¹, waarbij werd aangenomen dat er mogelijk verblijven van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger of ruige dwergvleermuis aanwezig waren, maar geen massa-winterverblijven.

Tabel 2.2 Veldgegevens vleermuizenonderzoek.

Datum	Waarnemers	Min. Temp.	Weersomstandigheden
07-05-2022 2 uur voor zonsopkomst – zonsopkomst	W. de Groot	10 C°	2 Bft, Droog
15-05-2020 Zonsondergang – 2 uur na zonsondergang	W. de Groot	16 C°	3 Bft, Droog
05-06-2022 Zonsondergang – 2 uur na zonsondergang	W. de Groot	16 C°	4/5 Bft, Droog
26-08-2022 zonsondergang – 3 uur na zonsondergang	W. de Groot	16 C°	3 Bft, Droog
16-09-2022 Zonsondergang – 3 uur na zonsondergang	W. de Groot	14 C°	3/4 Bft, Droog

2.3 Werkwijze steenuilenonderzoek

De aanwezigheid van steenuilenterria is volgens het Kennisdocument steenuil² onderzocht. Het plangebied is daartoe in de periode 1 februari – 30 april drie maal bezocht (zie tabel 2.3). Elke ronde vond plaats vanaf een half uur na zonsondergang tot middernacht. Tijdens elk ronde is vanaf meerdere locaties de baltsroep van de steenuil afgespeeld. Waarnemingen van terugroepende uilen zijn genoteerd. Ten slotte is er ook tijdens het vleermuizenonderzoek gelet op de aanwezigheid van uilensoorten in en rond het plangebied.

Tabel 2.3 Veldgegevens steenuilenonderzoek.

Datum	Waarnemers
20 februari 2022	R. Rijnders en P.J.C. A. op het Veld
23 maart 2022	J.P.M. Hovens en S.P.N. Hovens
25 april 2022	J.P.M. Hovens en S.P.N. Hovens

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2021. Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

² BIJ12. 2017. Kennisdocument Steenuil, versie 1.0.

2.4 Werkwijze amfibieënonderzoek

Om de aanwezigheid van amfibieën in en rond het plangebied te onderzoeken, zijn de aanwezige sloten en poelen gedurende drie bezoeken met behulp van een waad pak en steeknet van 70 cm breed bemonsterd op het voorkomen van amfibieën en vissen. De veldgegevens zijn te zien in tabel 2.4.

Tabel 2.4 Veldgegevens amfibieën onderzoek.

Datum	Waarnemers
25-04-2022	J.P.M. Hovens en S.P.N. Hovens
16-05-2022	R. Rijnders en P.J.C.A. op het Veld
04-07-2022	R. Rijnders en P.J.C.A. op het Veld

3. RESULTATEN

3.1 Vleermuizen

Tijdens de eerste onderzoek ronde werd eenmaal een overvliegende rosse vleermuis waargenomen. Verder werden er gedurende elke ronde gewone dwergvleermuizen rond het plangebied waargenomen. Er zijn echter geen waarnemingen gedaan van uitvliegende of zwermende gewone dwergvleermuizen bij de boeiborden en open stootvoegen van de woning.

Bij het laatste bezoek werd om 20.15 uur een uitvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen, aan de zuidwestzijde ter hoogte van de regenpijp van het bedrijfsgebouw. Deze vloog uit vanonder het boeibord of uit een stootvoeg. Ongeveer een uur daarna vloog een gewone dwergvleermuis lange tijd rondjes aan de voorzijde van het bedrijfsgebouw; boven het gazon en de overige tuinbeplanting. Hierbij liet deze regelmatig een paarroep horen. Het bedrijfsgebouw bevat dus een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis.

Tijdens de laatste twee bezoeken vloog er daarnaast een gewone dwergvleermuis tussen de woningen aan de Hendrikstraat 9 en 19 (buiten het plangebied). Ook hier is duidelijk een paarverblijf aanwezig van de gewone dwergvleermuis.

3.2 Steenuilen

Tijdens de veldbezoeken voor het steenuilenonderzoek werden alle keren roepende steenuilen rond de woning aan de Hendrikstraat 10 waargenomen. Volgens de bewoner heeft er dit jaar (2022) voor het eerst een koppel in de door hem opgehangen steenuilennestkast gebroed. Deze nestkast hangt in een boom in zijn achtertuin. Er zijn bij ieder bezoek roepen van de twee steenuilen gehoord nabij deze nestkast. Figuur 3.2 geeft de locaties met roepende steenuilen weer.

Figuur 3.2. Overzicht van de locaties in en rond het plangebied waar een terugroepende steenuil is gehoord (gele cirkels). De blauwe cirkel geeft het nest en vanaf deze plaats werden 2 terugroepende steenuilen gehoord..

Verder zijn tijdens het vleermuizenonderzoek ook meerdere malen roepen van de steenuil waargenomen:

- tijdens het tweede bezoek ten noorden van de woning aan de Hendrikstraat 10 (in het plangebied);
- tijdens het vierde bezoek ten oosten van de woning aan de Hendrikstraat 10 (in het plangebied);
- tijdens het vijfde bezoek zat er een steenuil op de schoorsteen van de woning aan de Hendrikstraat 10. Deze vloog weg in oostelijke richting (het plangebied in) en later op de avond werden er uit deze richting enkele malen twee roepende steenuilen waargenomen.

3.3 Amfibieën

Tijdens de bemonsteringen van de sloten in het plangebied (A t/m E in figuur 3.3.2) zijn er geen strenger beschermde amfibieën aangetroffen, wel zijn er kleine watersalamanders en larven van de groene kikker en enkele middelste groene kikkers aangetroffen. Naast amfibieën zijn de volgende vissen aangetroffen: driedoornige stekelbaars, zeelt en kleine modderkruiper. Bij locatie E was de sloot ten tijden van het onderzoek droog gevallen. In tabel 3.3 is een overzicht van de gevonden amfibieën en vissen per locatie weergegeven. Locatie F (in figuur 3.3.2) is de locatie waar, onder een steen op 4 juli 2022, een juveniele kamsalamander werd aangetroffen (buiten het plangebied).

3.3.1. Afbeelding van de kleine modderkruiper (links) en vrouwtje kleine watersalamander (rechts).

Figuur 3.3.2. Een overzicht van de locaties in het plangebied waar met een steeknet bemonsterd is (locaties A t/m E) plus de locatie waar de juveniele kamsalamander werd aangetroffen (F).

25 april 2022					
Locatie	kleine watersalamander	driedoornige stekelbaars	Kleine modderkruiper	zeelt	groene kikker
A	1♀ + 1 juveniel	10+	3	1	
B		10+		2	
C	1♀ + 2♂	10+			
D		10+			
E	–	–	–	–	
16 mei 2022					
Locatie	kleine watersalamander	driedoornige stekelbaars	Kleine modderkruiper	zeelt	groene kikker
A		10+			10+ larven en 3 adulten middelste groene kikker
B	1♀ + 2♂	10+			
C	1♀	10+			
D		10+			
E	–	–	–	–	
4 juli 2022					
Locatie	kleine watersalamander	driedoornige stekelbaars	Kleine modderkruiper	zeelt	groene kikker
A		10+			10+ larven
B		10+			
C		10+			
D		10+			
E	–	–	–	–	

Tabel 3.3 resultaten van het amfibieën onderzoek binnen het plangebied.

4. CONCLUSIES

Aan de zuidwestzijde bij de regenpijp van het bedrijfsgebouw bevindt zich een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Overige vleermuisverblijven zijn afwezig.

In de sloten in het plangebied zijn alleen algemeen voorkomende amfibieën en vissen (zogenaamde A-soorten) waargenomen, waarvoor in de provincie Gelderland een algemene vrijstelling geldt, in geval van ruimtelijke ontwikkeling, en beheer en onderhoud. Omdat de sloten (inclusief de droog staande sloot (locatie E in figuur 3.3.2) met elkaar zijn verbonden en vis de larven van kamsalamanders eet, is het ook in andere jaren uitgesloten dat de sloten in het plangebied een functie hebben als voortplantingswater voor de kamsalamander.

In een boom in de achtertuin aan de Hendrikstraat 8 bevindt zich een steenuilennestkast. In deze nestkast is dit jaar voor het eerst succesvol gebroed. Op basis van de BMP methode³ en BIJ12, kan worden aangenomen dat de in figuur 3.2 weergegeven waarnemingen toebehoren tot de steenuilen in het territorium behorende bij het nest aan de Hendrikstraat 8. De graslanden in en ten westen van het plangebied, ten zuiden van de Waalbandijk, dienen als foerageergebied van het betreffende koppel steenuilen.

³ van Dijk A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.